

ADVIES |

Aan: De raad van de gemeente Nunspeet
Van:
Dossier: 5081613
Inzake: Gemeenteraad Nunspeet - advies monumentencommissie
Datum: 12 januari 2026

Inleiding

Binnen de gemeente Nunspeet speelt een langlopend geschil met betrekking tot een burgerlid van de commissie Omgevingskwaliteit (hierna: de commissie). Aanleiding vormt een door het betreffende burgerlid medeondertekende brief van 25 november 2023 aan de burgemeester over het functioneren van de commissie. Het college van burgemeester en wethouders hebben het betreffende lid bij besluit van 28 maart 2024 een schorsing voor onbepaalde tijd opgelegd.

Sindsdien is de kwestie onderwerp geweest van bestuurlijke bespreking, een mediationtraject en (dreiging met) lopende juridische procedures tussen het burgerlid en het college, gericht op de rechtmatigheid van de schorsing en eventuele schadevergoeding. Het mediationtraject heeft niet geleid tot herstel van vertrouwen tussen partijen.

De gemeenteraad van Nunspeet (hierna: de raad) is op grond van de geldende Verordening op de gemeentelijke adviescommissie, Commissie Omgevingskwaliteit Nunspeet (hierna: de Verordening) en het raadsbesluit van 27 juni 2024 het bevoegde orgaan om te besluiten over het ontslag van leden van de commissie. In dat kader heeft de raad verzocht om een onafhankelijk juridisch advies ter ondersteuning van een zorgvuldig, onderbouwd en juridisch verdedigbaar besluit over het vervolg van deze kwestie (hierna: het Verzoek). Dit advies is bedoeld om richting en duiding te bieden.

In ons advies gaan we eerst in op de feiten, waarna we een juridische analyse geven. Daarna worden de door de gemeenteraad gestelde vragen langsgelopen, waarbij op onderdelen wordt verwezen naar de juridische analyse.

Samenvatting

Twee burgerleden van de commissie Omgevingskwaliteit van de gemeente Nunspeet hebben een brief gestuurd aan de burgemeester over het functioneren van de commissie. Deze brief is ambtelijk (erg) slecht gevallen, maar ook bij de andere twee leden van de commissie, die stellen zich niet te herkennen in het in de brief geschetste beeld.

Een van de burgerleden is zelf teruggetreden, de ander () niet. Nadat de vergaderingen in december 2023 eerst zijn opgeschort is in het voorjaar van 2024 geschorst door het college. Het college erkent dat bij deze gang van zaken juridische vraagtekens kunnen worden geplaatst. Er

zijn verschillende pogingen gedaan om tot herstel te komen van de breuk in het vertrouwen die was ontstaan tussen de burgerleden enerzijds, en de andere commissieleden anderzijds en eveneens tussen hen en de betrokken ambtenaren. Dat heeft niet tot resultaat geleid omdat partijen het niet eens konden worden over de voorwaarden die aan een gesprek werden gesteld aan de zijde van de burgerleden.

Er is hierdoor een impasse ontstaan, waarbij een nieuw lid is benoemd en de commissie zonder [REDACTED] – naar eigen zeggen – goed functioneert. De twee oorspronkelijk betrokken commissieleden hebben geen enkel vertrouwen in de succesvolle terugkeer van [REDACTED] als commissielid. Zij voelen zich geschokt door de brief aan de burgemeester en vinden dat de burgerleden een onvoldoende constructieve opstelling hebben. Zij verzoeken de raad dan ook om [REDACTED] te ontslaan.

Ontslag van [REDACTED] als commissielid vereist op grond van de Verordening een zwaarwegende grond. Naar ons oordeel geldt dat de ontstane vertrouwensbreuk zonder meer een voldoende zwaarwegende grond voor ontslag oplevert. Wij adviseren hierover een definitief besluit te nemen nadat [REDACTED] en de andere commissieleden daarover zijn gehoord.

1. Relevante feiten

- 1.1 Met betrekking tot de feiten geldt dat wij ons oordeel hebben gevormd aan de hand van een dossier dat ons ter beschikking is gesteld. Wij hebben derhalve geen gesprekken gevoerd met de betrokkenen. Om een volledig beeld van de feiten te krijgen, zou ook met de betrokkenen moeten worden gesproken. Waar uit het dossier blijkt dat relevante feiten worden betwist door een betrokkene, hebben wij dat vermeld.
- 1.2 Op 25 november 2023 hebben de heren [REDACTED] en [REDACTED] voorzitter respectievelijk burgerlid van (thans) de commissie Omgevingskwaliteit een brief gestuurd aan het college van burgemeester en wethouders. De brief is geschreven door [REDACTED] en medeondertekend door [REDACTED].
- 1.3 In de brief worden zorgen geuit over het functioneren van de commissie, waarbij een aantal voorbeelden worden aangehaald. Naar aanleiding van deze brief heeft de burgemeester [REDACTED] en [REDACTED] uitgenodigd voor een gesprek op 18 december 2023.
- 1.4 In het feiten- en reflectiedocument staat dat één van de leden van de commissie niet meer wilde vergaderen voordat over de brief gesproken was. Het betreffende (deskundige) lid heeft – begin december 2023¹ - een e-mail gestuurd aan ambtenaren waarin het volgende staat:

Verder vind ik dat de brief die beide burgerleden aan de burgemeester is gestuurd eerst om een gemeentelijk standpunt vraagt voordat we weer een commissievergadering kunnen hebben met beide heren. Het moet ook een werkbare commissie blijven en deze actie maakt dat wel moeilijk.

¹ In ons dossier bevindt zich het stuk zonder datering, maar uit de inhoud is af te leiden dat het bericht vóór 13 december 2023 is gestuurd.

- 1.5 De Teammanager Team ROV heeft de leden van de commissie laten weten dat de op 13 december 2023 geplande vergadering niet door ging en dat de vergaderingen van de commissie tot nader order werden opgeschort.
- 1.6 Op 18 december 2023 heeft een overleg plaatsgevonden tussen [REDACTED] en de burgemeester. In de ambtelijke aantekeningen van het gesprek op 18 december 2023 staat dat er (kennelijk naar aanleiding van de brief) een conflictsituatie is ontstaan tussen de beide burgerleden enerzijds en de ambtelijke ondersteuning en de portefeuillehouder monumentenzorg anderzijds. In het gesprek heeft de burgemeester ook het (vermeende) gedrag van [REDACTED] en [REDACTED] aan de orde gesteld tijdens een informatieavond over de Grote Bunte.
- 1.7 Volgens het college zijn de andere leden van de commissie niet vooraf op de hoogte gesteld van de brief van 25 november 2023. [REDACTED] stelt dat hij de inhoud wel tijdens vergaderingen van de commissie aan de orde heeft gesteld.
- 1.8 [REDACTED] heeft laten weten dat hij afzag van herbenoeming per 1 januari 2024.
- 1.9 Uit het dossier blijkt dat [REDACTED] en [REDACTED] van mening zijn dat de burgemeester in het gesprek van 18 december 2023 de suggestie heeft gewekt dat er ernstige klachten over hen waren met betrekking tot de informatieavond over de Grote Bunte. In het feiten- en reflectiedocument staat hierover dat de burgemeester in het gesprek heeft medegedeeld dat het niet goed gevallen was dat [REDACTED] en [REDACTED] zich kritisch over de gemeente hadden uitgelaten tijdens de informatieavond.
- 1.10 In het voorjaar van 2024 is geprobeerd een overleg te plannen tussen de leden van de commissie en de ambtelijke ondersteuning. Dit gesprek is niet tot stand gekomen. Uit het dossier blijkt dat de reden daarvan is dat [REDACTED] en [REDACTED] meer informatie wilden over hun vermeende gedrag bij de informatieavond over de Grote Bunte en geen genoeg namen met de (telefonische) mededelingen daarover. Verder hadden zij vragen over de rechtmatigheid van de opschorting van de vergaderingen.
- 1.11 Bij brief van 28 maart 2024 is [REDACTED] geschorst als lid van de commissie. Hierna is er veel correspondentie geweest en zijn er pogingen tot mediation gedaan, wat niet tot een gesprek of een oplossing heeft geleid. Samengevat komt de correspondentie er veelal op neer dat – meestal door de gemeente – een poging wordt gedaan om tot overleg te komen, wat vervolgens niet lukt omdat daaraan door [REDACTED] eisen worden gesteld die voor de gemeente niet acceptabel zijn. Daarmee is een impasse ontstaan.
- 1.12 Uit het dossier volgt dat er eerder verwijdering lijkt te ontstaan tussen [REDACTED] en de gemeente, dan dat er stappen worden gezet richting een oplossing.
- 1.13 In ons dossier bevindt zich een brief van 8 september 2025 van de twee overige commissieleden. In de brief stellen zij zich geschoffeerd te voelen door de brief van 23 november 2023. Uit de brief blijkt dat de schrijvers geen vertrouwen hebben in verdere

samenwerking binnen de commissie met [REDACTED] en zij adviseren hem uit de commissie te ontslaan. In de brief staat onder andere:

Inhoud brief is niet herkenbaar voor ons: negatieve uitlatingen , bevat onjuistheden en gaat geheel voorbij aan de advisering van de (onafhankelijke) monumentencommissie. Een cultuurhistorisch advies is immers een advies; college B&W doet vervolgens de brede belangenafweging.

Vele malen is er geprobeerd een gesprek te regelen , waarbij vanuit ons wel de voorwaarde was aangegeven dat het burgerlid afstand zou nemen van de inhoud van de 1° brief. Anders zou er zeker geen grond voor vertrouwen aanwezig zijn. De gesprekken zijn elke keer door de burgerleden zelf afgehouden. Ook gesprekken tussen burgerleden en gemeente(bestuur) kwamen niet. Toenadering (...) naar ons is uitgebleven.

Vertrouwensbreuk

Kortom , het vertrouwen is geschaad en hun rol als burgerlid is misbruikt. De cie is in een kwaad daglicht komen te staan en dit schaadt ook de belangen van de cultuurhistorie (CH) in de gemeente Nunspeet als geheel. Dit gaat niet alleen over de brief die is verstuurd , de vele vergaderingen waarin niet constructief werd meegedacht en wantrouwen (van de burgerleden) naar de gemeente Nunspeet de overhand had , maar óók over het inspreken op de informatieavond over de ontwikkeling van De Bunte waar zij op eigen houtje aan deelnamen , maar wel aangaven op te treden als commissieleden.

De huidige cie Omgevingskwaliteit werkt zowel in de Monumenten-welstand als in de voltallige cie nu constructief , positief en prettig. Contacten met de eigenaren , architecten en gemeente zijn uitstekend. Waar voorheen in elke vergadering van de voltallige commissie ruis op de lijn was — de gemeente — vraagtekens gesteld werden bij de goede intenties van verloopt nu alles soepel in een goede verstandhouding.

(....)

Het in de stukken genoemde 'kopje koffie drinken om de lucht te klaren' klinkt goed, maar is onzes inziens onvoldoende om de ontstane schade (vertrouwensbreuk) te herstellen en een goede basis voor samenwerking op te leveren. Dit wordt versterkt doordat de kwestie inmiddels bijna 2 jaar speelt , er (nog) geen afstand is genomen van de brief, het wantrouwen van (...) naar gemeente Nunspeet nog altijd actueel is en er nooit contact op is genomen door (...) met ons. Wij adviseren dan ook om de schorsing om te zetten naar een ontslag van het burgerlid.

2. Juridische analyse

- 2.1 Op grond van artikel 17.9 Omgevingswet stelt de raad een commissie in die (kort gezegd) de taak heeft te adviseren over omgevingsvergunningen met betrekking tot monumenten.
- 2.2 De raad van de gemeente Nunspeet heeft in de Verordening op de gemeentelijke adviescommissie, Commissie Omgevingskwaliteit Nunspeet, de Commissie Omgevingskwaliteit Nunspeet in het leven geroepen.
- 2.3 Op grond van artikel 5, vijfde lid, van de Verordening kunnen leden door de raad worden ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.
- 2.4 Het lidmaatschap van een burgerlid van de Commissie Omgevingskwaliteit kwalificeert niet als een arbeidsverhouding. Er is geen sprake van een arbeidsovereenkomst noch van een publiekrechtelijke aanstelling of dienstbetrekking. Dat betekent dat arbeidsrechtelijke normen niet van toepassing zijn op het ontslag van een commissielid.
- 2.5 Tegen het ontslagbesluit staat bestuursrechtelijk bezwaar en beroep open. Het ontslagbesluit kwalificeert als een besluit in de zin van artikel 1:3 Awb, nu sprake is van een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan die is gericht op een rechtsgevolg.
- 2.6 Voor een besluit tot ontslag van een lid van de Commissie Omgevingskwaliteit gelden zowel de vereisten uit de Verordening als de algemene eisen van de Algemene wet bestuursrecht. Het ontslag moet zijn gebaseerd op één van de in de Verordening genoemde gronden en berusten op een deugdelijke motivering, waarin concreet wordt gemotiveerd welke feiten aan het besluit ten grondslag liggen en waarom deze maken dat voortzetting van het lidmaatschap niet langer aanvaardbaar wordt geacht (artikel 3:46 Awb).
- 2.7 Ontslag is juridisch te rechtvaardigen indien de geverifieerde feiten zodanig kunnen worden gekwalificeerd dat sprake is van ongeschiktheid, onbekwaamheid of andere zwaarwegende gronden in de zin van artikel 5, vijfde lid van Verordening. De raad zal daarbij moeten motiveren waarom voortzetting van het lidmaatschap niet langer verenigbaar wordt geacht met het functioneren van de commissie.
- 2.8 Het besluit dient zorgvuldig te worden voorbereid, waarbij de relevante feiten en belangen worden betrokken (artikel 3:2 Awb) en kenbaar wordt afgewogen of minder ingrijpende maatregelen toereikend zijn gebleken, in het licht van proportionaliteit en subsidiariteit (artikel 3:4, tweede lid, Awb). Het ontslagbesluit moet worden genomen door het bevoegde orgaan, te weten de gemeenteraad, en worden vastgelegd in een formeel raadsbesluit, waarin tevens de ingangsdatum van het ontslag is opgenomen.
- 2.9 De bepaling in de Verordening dat ontslag mogelijk is bij *zwaarwegende redenen* geeft de raad een vrij ruime discretionaire bevoegdheid. Immers, wat zwaarwiegend is en wat niet valt binnen de beoordelingsruimte van de raad. De rechter zal een ontslagbesluit daarom terughoudend toetsen, maar wel beoordelen of de raad bij de uitoefening van de bevoegdheid in strijd handelt met een geschreven of ongeschreven rechtsregel dan wel met enig algemeen rechtsbeginsel.

- 2.10 Uit de jurisprudentie blijkt dat een vertrouwensbreuk aanleiding kan zijn voor ontslag in een geval als het onderhavige. Daarbij dient wel aandacht te worden besteed aan de onafhankelijke rol van de commissie en de leden daarvan. Aangezien het gaat om een onafhankelijke commissie, zal een ontslag om de inhoud van een gegeven advies kritisch door de rechter worden beoordeeld. In het onderhavige geval is daarvan echter geen sprake.
- 2.11 Illustratief is een procedure over het ontslag van een aantal leden van de bezwaarschriftencommissie van een gemeente.² De rechter oordeelde dat het college van burgemeester en wethouders tot ontslag mocht overgaan omdat er een vertrouwensbreuk was ontstaan. De reden daarvoor was dat de voorzitter van de commissie een derde hadden ingeschakeld als bemiddelaar tegen de expliciete wens van het college in. Daardoor mocht het college concluderen dat de betreffende leden van de commissie hun rol en verantwoordelijkheid als leden van een adviserend orgaan hebben miskend en wel in die mate dat verweerder kon spreken van een vertrouwensbreuk.
- 2.12 In het onderhavige geval is er niet zo zeer sprake van een breuk in het vertrouwen tussen [REDACTED] en de gemeenteraad, maar wel van een breuk in het vertrouwen tussen [REDACTED] en de overige leden van de commissie en eveneens tussen [REDACTED] en de ambtelijke organisatie.
- 2.13 Uit het dossier komt aanvankelijk naar voren dat de brief van 25 november 2023 vooral ambtelijk ‘slecht was gevallen’. Echter, al kort na de brief maakt een van de andere commissieleden duidelijk dat het gelet op de brief ‘moeilijk’ wordt om met de briefschrijvers nog een werkbare commissie te vormen. Het bericht van 8 september 2025 is wat dat betreft glashelder. De twee andere commissieleden hebben geen vertrouwen meer om samen met [REDACTED] in de commissie te functioneren.
- 2.14 Naar ons oordeel is onderling vertrouwen binnen de commissie voor het goed functioneren daarvan onontbeerlijk. Ook het vertrouwen tussen de commissie en het ambtelijk apparaat is van belang. Vanzelfsprekend mogen adviezen inhoudelijk schuren en kan het voorkomen dat adviezen inhoudelijk niet worden gedeeld, maar als (door een van de leden) getwijfeld wordt aan de goede intenties van het ambtelijk apparaat kan een commissie niet goed functioneren.
- 2.15 Uit de brief van 8 september 2025 blijkt dat de andere leden van de commissie ook voor de brief van 25 november 2023 al hebben ervaren dat [REDACTED] (en [REDACTED]) zich in hun ogen niet (voldoende) constructief opstelde(n). Wij kunnen niet vaststellen dat dit juist is, maar dat is voor de vraag of er sprake is van een (ernstige) vertrouwensbreuk ook niet zo relevant. Feit is dat de commissie thans (goed) functioneert, waarbij twee van de vier leden geen (enkel) vertrouwen hebben in het geschorste lid. Het andere lid is pas in functie getreden nadat [REDACTED] al geen deel meer nam aan de vergaderingen. Uit het dossier valt verder af te leiden dat er een stevig wantrouwen van [REDACTED] is richting de gemeentelijke organisatie.
- 2.16 Aanvullend merken wij nog op, dat een deel van het wantrouwen van [REDACTED] kan zijn ontstaan door de gemeentelijke reactie(s) op zijn brief. In een gesprek met de burgemeester heeft die

² Rb. Roermond 30 september 2008, ECLI:NL:RBROE:2008:BG3148.

‘beschuldigingen’ geuit die daarna niet konden worden hardgemaakt en er zijn terechte bemerkingen te maken bij de gang van zaken met betrekking tot het opschorten van de vergaderingen en de schorsing van [REDACTED] J. Echter, uit het dossier blijkt ook dat – ondanks intensieve pogingen om tot gesprek te komen, onder andere door mediation – na twee jaar nog geen enkele voortgang is geboekt bij het herstel van het vertrouwen en dat mede daardoor de resterende commissieleden geen vertrouwen meer hebben in de verdere samenwerking met [REDACTED] J. Dat is minst genomen ook veroorzaakt door zijn eigen opstelling. De burgerleden hebben de brief van 25 november 2023 gestuurd zonder die eerst met de rest van de commissie af te stemmen en de rest van de commissie daarmee voor het blok gezet. De overige commissieleden nemen hen dat begrijpelijkerwijs kwalijk en signaleren dat de burgerleden ook daarvoor niet (voldoende) constructief waren. Uit het dossier blijkt dat (vooral) [REDACTED] J in het vervolg telkens allerlei eisen stelt aan overleg, waardoor gesprekken niet op gang komen.

- 2.17 Naar ons oordeel kan van de raad niet worden verwacht dat deze impasse nog blijft voortduren. Bij deze stand van zaken zijn wij van mening dat – gelet op de vertrouwensbreuk binnen de commissie en mede gelet op het gebrek aan vertrouwen tussen [REDACTED] J en de ambtelijke organisatie – [REDACTED] J rechtsgeldig kan worden ontslagen als lid van de commissie.

3. Duiding van het begrip “vertrouwensbreuk”

- 3.1 *Het begrip “vertrouwensbreuk” wordt in deze kwestie met regelmaat genoemd. Voor de besluitvorming is relevant:*

- a) *Wat onder een juridisch relevante vertrouwensbreuk moet worden verstaan;*
- b) *Wanneer een vertrouwensbreuk objectief voldoende is onderbouwd om als grond voor ontslag te dienen;*
- c) *Wanneer het begrip onvoldoende concreet of juridisch toepasbaar is;*
- d) *Welke eisen de rechtspraak stelt aan de motivering van een beroep op vertrouwensbreuk.*

- 3.1 Er is geen wettelijke omschrijving van wat wel en niet als vertrouwensbreuk heeft te gelden. In de Verordening geldt een ‘zwaarwegende reden’ als ontslaggrond. In het bijzonder binnen een relatief kleine commissie zoals hier aan de orde is goed functioneren niet mogelijk als de leden geen vertrouwen in elkaar hebben. Het (niet) goed functioneren van de commissie, die nu al een heel tijd bestaat uit drie leden in plaats van vier, kwalificeert naar ons oordeel als zwaarwegende grond.

- 3.2 Het gebrek aan vertrouwen blijkt feitelijk uit het dossier en in het bijzonder de brief van 8 september 2025. Daaruit blijkt een volstrekt gebrek aan vertrouwen tussen in elk geval twee leden van de commissie en [REDACTED] J, terwijl uit de rest van het dossier blijkt dat er ook sprake is van een gebrekkig vertrouwen tussen de ambtelijke organisatie en [REDACTED] J.

- 3.3 Daardoor kan de commissie als [REDACTED] J daarin blijft deelnemen naar ons oordeel niet goed functioneren. Daarbij merken wij op dat inmiddels sprake is van een langdurige situatie, waarbij er al zonder succes lange tijd is geprobeerd om het vertrouwen te herstellen. Gelet op de brief van 8 september 2025 lijkt herstel van vertrouwen weinig realistisch.

- 3.4 Naar onze mening blijkt uit de brief van 8 september 2025 voldoende van het feit dat er sprake is van een vertrouwensbreuk die aan het verder functioneren van [REDACTED] in de commissie in de weg staat, zodat de vertrouwensbreuk voldoende objectief is onderbouwd.
- 3.5 Wij raden overigens wel aan om alle betrokkenen nog te horen voordat een definitief besluit wordt genomen. De toelichting die betrokkenen geven kan dan mogelijk nog gebruikt worden om de gestelde vertrouwensbreuk nader te onderbouwen.

4. Rol van lopende juridische procedures

De raad verzoekt om een duiding van de mogelijke gevolgen van:

- a) Verzoek om een voorlopige voorziening en het hieraan gekoppelde hoger beroep van het burgerlid tegen het niet tijdig nemen van een besluit gericht tegen het (fictieve) weigeringsbesluit van het college inzake de opgelegde schorsing;*
- b) En de manier waarop deze procedures de handelingsruimte van de gemeenteraad kunnen beïnvloeden.*
- 4.1 Het beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit is in het bestuursrecht een zelfstandige rechtsgang. Het uitblijven van een beslissing wordt voor de rechtsbescherming gelijkgesteld met een besluit, waardoor beroep bij de bestuursrechter openstaat. Dat betekent dat de rechtbank kan beoordelen of het college in redelijkheid binnen de wettelijke beslistermijn is gebleven en, indien dat niet het geval is, het college kan opdragen alsnog een besluit te nemen.
- 4.2 Het verzoek om een voorlopige voorziening heeft een ander karakter. De voorzieningenrechter zal daarbij een voorlopige belangenafweging maken en beoordelen of sprake is van een spoedeisend belang dat het treffen van een ordemaatregel rechtvaardigt. Daarbij wordt geen definitief oordeel gegeven over de rechtmatigheid van de schorsing, maar wel een voorlopig oordeel over de vraag of handhaving van de schorsing hangende de procedure aanvaardbaar is.
- 4.3 Indien de voorzieningenrechter oordeelt dat de schorsing onvoldoende juridische grondslag heeft of dat de belangen van [REDACTED] zwaarder wegen dan het belang van handhaving van de schorsing, kan de schorsing tijdelijk worden opgeheven of geschorst. Dit kan ertoe leiden dat het burgerlid zijn werkzaamheden (voorlopig) kan hervatten.
- 4.4 Voor de gemeenteraad betekent dit dat een voorlopige voorziening de feitelijke situatie kan wijzigen, zonder dat daarmee al definitief is beslist over de rechtmatigheid van de schorsing.
- 4.5 Naar ons oordeel zal een rechterlijk oordeel over de schorsing de juridische speelruimte van de raad niet uitgebreid beïnvloeden. Vanzelfsprekend hangt dat af van de uitspraak van de rechter, maar die zal waarschijnlijk niet treden in de beoordelingsruimte die de raad heeft om uiteindelijk te beoordelen of wel of geen sprake is van een voldoende zwaarwegende grond. Als de schorsing in rechte geen stand houdt, dan zegt dat iets over de (zorgvuldigheid) van het schorsingsbesluit, maar niet zozeer over de vraag of [REDACTED] als commissielid kan worden ontslagen.

- 4.6 Een uitspraak van de rechter kan wel zorgen voor meer urgentie. Als terugkeert in de commissie zal dat vermoedelijk tot spanningen binnen de commissie leiden.

5. Voortzetting lidmaatschap

Wat zijn de rechten en plichten van de overige commissieleden in het geval dat het lidmaatschap van het burgerlid wordt voortgezet?

- 5.1 Indien het lidmaatschap van het burgerlid wordt voortgezet, blijven voor de overige commissieleden de rechten en plichten gelden zoals vastgelegd in de Verordening en de toelichting daarbij.
- 5.2 De commissieleden oefenen hun functie uit op persoonlijke titel en op grond van hun persoonlijke kwalificaties. Zij vertegenwoordigen geen bijzondere belangen en dienen hun taak onafhankelijk uit te oefenen. Dit geldt voor alle leden van de commissie, inclusief de burgerleden.³
- 5.3 De overige commissieleden hebben geen bevoegdheid om zelfstandig maatregelen te nemen ten aanzien van het lidmaatschap van een burgerlid. Besluiten over benoeming, schorsing en ontslag behoren op grond van de Verordening tot de bevoegdheid van het bevoegde bestuursorgaan en niet tot die van de commissie of haar leden.
- 5.4 Uiteraard is dan nog wel van belang dat het risico bestaat dat de overige commissieleden zelf hun ontslag indienen, met name indien de samenwerking tussen de verschillende commissieleden inderdaad ernstig en duurzaam verstoord is en er sprake is van een onherstelbare vertrouwensbreuk. Gelet op de brief van 8 september 2025 lijkt ons dit een reëel risico.

6. Mediation

Wat is de juridische haalbaarheid van een verplicht of facultatief mediationtraject? Wat zijn de gevolgen en/of consequenties indien mediation (opnieuw) niet slaagt voor partijen?

- 6.1 Mediation is alleen haalbaar wanneer alle betrokken partijen daar vrijwillig mee instemmen. Deelname aan mediation kan niet worden afgedwongen. Partijen kunnen wel worden gewezen op de mogelijkheid van mediation, bijvoorbeeld door de rechter of op initiatief van een van de partijen, maar het staat iedere partij vrij om daarvan af te zien.
- 6.2 Een mislukte mediation heeft geen formeel juridische gevolgen, maar kan wel consequenties hebben voor (verder afnemen van) het vertrouwen van de deelnemers over en weer. Gelet op de stappen die al zijn gezet is het naar ons oordeel niet vereist om een nieuwe poging tot mediation te doen voordat een ontslag kan worden gerechtvaardigd.

³ Toelichting bij artikel 4, tweede lid, Verordening op de gemeentelijke adviescommissie, Commissie Omgevingskwaliteit Nunspeet | Lokale wet- en regelgeving.

7. Ontslag

Naar aanleiding van de geverifieerde feiten wil de raad graag een beoordeling of ontslag juridisch te rechtvaardigen is en welke voorwaarden eventueel aan een ontslagbesluit verbonden zouden kunnen worden.

7.1 Gelet op het voorgaande concluderen wij dat ontslag van [J] als commissielid juridisch gerechtvaardigd is, omdat er een zwaarwegende grond voor ontslag is in de vorm van een (ernstige) vertrouwensbreuk tussen [J] enerzijds en twee leden van de commissie anderzijds en tussen [J] enerzijds en de ambtelijke organisatie anderzijds.

7.2 Om tot een zorgvuldig definitief besluit te komen raden wij aan de belanghebbenden, dus in elk geval [J] en de overige commissieleden, in de gelegenheid te stellen om daarover gehoord te worden. Het horen kan plaatsvinden door een beperkte afvaardiging van de raad of bijvoorbeeld door medewerkers van de raadsgriffie, desgewenst in onze aanwezigheid.

Juridische gevolgen

Welke juridische gevolgen heeft een ontslagbesluit eventueel voor de gemeenteraad?

a) Bezwaar-en beroepsmogelijkheden. Wat is de slagingskans?

7.3 Tegen het ontslagbesluit staan bezwaar en beroep open. Het ontslagbesluit kwalificeert als een besluit in de zin van artikel 1:3 Awb, nu sprake is van een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan die is gericht op een rechtsgevolg.

7.4 Naar onze inschatting heeft een beroep bij de rechter weinig kans van slagen. Vooral de brief van 8 september 2025 geeft een heel duidelijke indicatie dat de commissie niet goed verder kan functioneren als [J] daarin blijft deelnemen. De kans dat de rechter [J] ontslag zou terugdraaien, waarmee het risico ontstaat dat de overige commissieleden zelf ontslag nemen, lijkt ons erg klein.

b) Eventuele aanspraak op schadevergoeding en een indicatieve bandbreedte voor een vergoeding.

7.5 Wanneer het ontslagbesluit in bezwaar of beroep onrechtmatig wordt bevonden, kan het (voormalige) commissielid aanspraak maken op schadevergoeding. Op grond van artikel 8:88 Awb is in beginsel de bestuursrechter bevoegd om schadevergoeding toe te kennen wegens een onrechtmatig besluit, mits sprake is van een voldoende verband tussen het besluit en de gestelde schade en tegen het besluit beroep openstond.

7.6 In het onderhavige geval zal de financiële schade van [J] vooral bestaan uit misgelopen presentiegelden. Wij zijn niet bekend met de omvang daarvan. Daarnaast zal [J] vermoedelijk het standpunt innemen dat hij reputatieschade heeft opgelopen. Echter, in de

rechtspraak ligt de lat om vergoeding hiervan te vragen erg hoog. De kans dat een vergoeding voor reputatieschade zal worden toegekend lijkt ons dan ook klein.

c) De vormvereisten en wettelijke procedurele eisen voor een rechtsgeldig ontslag.

7.7 Voor een rechtsgeldig (ontslag)besluit gelden diverse vormvereisten en procedurele eisen. Zo dient:

- het besluit schriftelijk te worden genomen door de daartoe bevoegde instantie;
- sprake te zijn van een deugdelijke motivering, waaruit blijkt dat aan een van de ontslaggronden is voldaan;
- het zorgvuldigheidsbeginsel in acht te worden genomen, waaronder het bieden van gelegenheid tot hoor en wederhoor;
- het besluit correct bekendgemaakt te worden, met vermelding van de rechtsmiddelen.

8. Toets aan zorgvuldigheid, proportionaliteit en subsidiariteit

De gemeenteraad verzoekt om een expliciete toets aan die hieronder opgesomde normen voor alle gestelde, met bijzondere aandacht voor de juridische kwetsbaarheden die kunnen ontstaan wanneer deze normen niet strikt worden gevolgd bij een eventueel ontslag, maar ook bij alternatieve maatregelen:

• **Zorgvuldigheidsplicht;**

8.1 Uit het dossier zoals wij dat hebben ontvangen blijkt dat er wellicht een aantal steken zijn laten vallen, bijvoorbeeld waar het gaat om het opschorten van de vergaderingen en de schorsing. Echter, dat is de raad niet aan te rekenen. De raad ziet zich nu geconfronteerd met de situatie zoals die is ontstaan: een ernstige vertrouwensbreuk tussen de leden van de commissie onderling en tussen [REDACTED] en de ambtelijke organisatie die niet herstelbaar lijkt.

8.2 Uit het dossier blijkt verder dat er al verschillende pogingen zijn gedaan om tot gesprekken over vertrouwensherstel te komen en dat er zelfs mediation is geprobeerd, allemaal zonder resultaat. Het gebrek aan vertrouwen van de andere leden van de commissie is [REDACTED] naar ons oordeel ook zelf aan te rekenen. Naar ons oordeel is het gelet hierop niet onzorgvuldig om afscheid te nemen van het lid [REDACTED] als commissielid.

8.3 In het kader van een zorgvuldige procedure raden wij aan [REDACTED] en de overige leden van de commissie eerst nog te horen, voordat een definitief besluit genomen wordt. Voorafgaand daaraan dient aan de betrokkenen een voorgenomen besluit te worden toegezonden.

Proportionaliteit

8.4 Het ontstane gebrek aan vertrouwen is wat ons betreft zwaarwegend genoeg om te concluderen dat [REDACTED] niet kan terugkeren in de commissie en daarom ontslagen dient te worden. Uit de brief van 8 september 2025 blijkt dat de commissie niet goed zal functioneren als hij terugkeert.

Subsidiariteit

- 8.5 Wij zien geen mogelijkheden voor een besluit met een lichter gevolg voor [REDACTED] De raad heeft de keuze uit het wel of niet ontslaan van [REDACTED]

Motiveringsplicht

- 8.6 Zoals uit het voorgaande blijkt zien wij voldoende argumenten om ontslag goed te motiveren. Wij zijn de raad daarbij graag behulpzaam.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen